

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Een grote menigte godsdienstige Grieken [p.4]

Gereformeerde Gemeente Kamperland

De in Kamperland woonachtige leden van de Gereformeerde Gemeenten kerken aanvankelijk in Kortgene. Vanaf 15 augustus 1935 worden er echter ook kerkdiensten in Kamperland gehouden. Als plaats van samenkomst fungeert een lokaal van de openbare school. Na verloop van tijd verhuist men naar het 'gemeentelokaal' aan de Veerweg. In 1960 verrijst er op dezelfde plaats een

nieuw kerkgebouw met 80 zitplaatsen. Op 3 augustus van hetzelfde jaar wordt de afdeling in Kamperland zelfstandig. In 2015 wordt het kerkgebouw uitgebreid en krijgt het een nieuwe entree. Het aantal zitplaatsen stijgt daarmee tot 180. Vooral 's zomers is het kerkgebouw goed bezet. De gemeente is vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 100.

28/07/2016
jaargang 94

nr **44**

Daarom keerde Naómi weder

Na haar twee zonen en na haar man was Naómi overgelaten (vers 5), gebogen onder een drievoudig rouwkleed, eenzaam en in diepe smart. Maar dat alles deed haar niet wederkeren naar Bethlehem.

...want zij had gehoord in het land van Moab, dat de HEERE Zijn volk bezocht had, gevende hun brood. Daarom ging zij uit van de plaats waar zij geweest was...

Ruth 1:6b en 7a

ds. C. Hogchem,
Genemuiden

De slagen op zichzelf brengen geen bekering mee. Weglopen is ons bestaan, maar wederkeren willen en kunnen we niet, wat er ook gebeurt. De schuld groter maken doen we allen, maar in de schuld komen is vrucht van genade.

Ook Naómi zou in Moab begraven zijn als er na de storm, de aardbeving en het vuur niet het suizen van een zachte stilte was gevolgd (1 Kon. 19:12).

Inkeer en wederkeer zijn door 's Heeren Geest. Naómi werd na haar twee zonen en na haar man wel overgelaten, maar niet aan zichzelf overgelaten. Vrije genade ging heersen te midden van grote rouw. Zij hoorde dat de HEERE Zijn volk bezocht had, gevende hun brood (vers 6^b). Dáárom ging zij uit van de plaats waar zij geweest was.

Tweeërlei brood

Had Naómi alleen gehoord dat er weer

brood in Bethlehem was, zij was in Moab gebleven. Daar was immers brood genoeg. Maar nu hoorde zij dat de HEERE Zijn schuldig en trouweloos volk niet had verlaten, maar een bezoek had gebracht. In plaats van toorn bewees Hij eeuwige liefde – gevende hun brood. In plaats van honger en dood was er overvloed en léven. Bethlehem was weer Broodhuis, de velden van Efratha-Juda waren weer bekleed met gerst en tarwe.

*Met halmen, die van zwaarte schudden,
En lonen 's landmans zweet.
Zij juichen, elk op zijne wijze;
Uw eer klimt uit het stof;
Zij zingen, Uw naam ten prijze,
Uw goedheid en Uw lof.*

Dát hoorde Naómi, de wegloopster, die door eigen schuld in Moab zat. Het vonkje genade diep onder de as, werd door de Heilige Geest aangeblazen. Met een brandend hart hoorde zij van Gods wonderlijke barmhartigheid. Jaren geleden had ook zij verbondsbrood ontvangen en gesmaakt dat de HEERE goedertieren is (1 Petr. 2:3). Die zalige smaak kwam weer sterk in haar herinnering. Toen smaakte Moabsbrood niet meer. O, dat ze het hier zolang uit had kunnen houden! Met haar vermagerde en verarmde ziel hongerde ze naar Bethlehemsbread.

Dat de Heere Zijn volk had bezocht, was voor haar een lokking. Als werd haar toegeroepen: Keer weder, gij afkerige dochter; Ik zal uw afkeringen genezen (vgl. Jer. 3:22). Daarom werd het voor haar in Moab onhoudbaar en ging zij op weg naar Bethlehem. Met een verbroken hart, met gewezen en smekingen, vol schuld én heimwee. Eeuwig wonder zou het zijn als ze een kruimel verbondsbrood zou mogen ontvangen uit de hand van Israëls God.

Waar zij gewéést was

Naómi ging uit van de plaats waar zij geweest was – zó staat het er. Zeker, dat waren de velden van Moab. Maar bedoeld wordt de plaats waar zij vrijwillig naar toe was gegaan en schuld met schuld had vermeerderd. De plaats waar zij gebléven was na de dood van Elimélech. En die zij

In dit nummer

4 Een grote menigte godsdienstige Grieken

5 De islam als gewelddadige godsdienst [5]

16 Waarom verstokt Gij ons hart?

- 2** Daarom keerde Naómi weder
- 3** Henoeh [30]
- 6** Uit het leven van ds. M. Hofman [4]
- 7** Even maar
- 8** De koster, die is er immers altijd
- 9** Boekennieuws
- 9** In memoriam mevrouw J.F. Honkoop-Nijland
- 10** Kerknieuws
- 10** Berichten
- 11** Kerkdiensten

VAN DE REDACTIE

De Saambinder verschijnt niet op 4 augustus a.s.
Dit nummer geldt dus voor twee weken.

niet van plan was te verlaten na de dood van Machlon en Chilion.

Maar de Heere kon niet van Naómi af en trok met koorden van goedertierenheid. Daarom werd die plaats een plaats waar zij 'geweest was'. Het wonen in Moab was voorbij. Die zondeplaats was haar de dood geworden, daar kon ze niet meer leven. Zie ze uitgaan, vol rouw en berouw, met een verbrijzeld hart en met een hongerige ziel. Achterlatend de grafspelonk waar haar geliefden waren begraven. Biddende: 'Gedenk mijner, o HEERE, naar het welbehagen tot Uw volk, bezoek mij met Uw heil' (Ps. 106:4).

Kent u ook een plaats waar u 'geweest' bent? Bent u ook uitgegaan omdat de brug naar Moab voor u werd opgehaald? Is het waar geworden: 'Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen waarover gij u nu schaamt?' (Rom. 6:21).

Wat zijn er al een plaatsen waar Gods kinderen met veroordeling en schaamte aan terugdenken. Plaatsen van zonde en ijdelheid, van tijd verbeuzelen en eigengerichtigheid. Zij gingen uit door trekkende liefde, onvoorwaardelijk, vernederd en vol droefheid. Och, dat zij deel hadden aan de rechtvaardige God, Die Zijn volk bezoekt met Zijn genade.

Kribbe en kruis

De meerdere Boaz is geweest op de plaats waar de kribbe stond en op de plaats waar Hij gekruist werd. Hij is in alle dingen verzocht geweest, doch zonder zonde. Nu is Hij op de zalige plaats waar Hij ook Zijn volk brengen zal. Noodduftigen zal Hij verschonen en leiden in een rechte weg. Deze Losser zal niet rusten tenzij Hij Zijn werk aan hen voleind zal hebben. Dat zal hét wonder uit gaan maken voor de Naómi's die vol schaamte belijden dat ze meer van hun plaats dan op hun plaats zijn. Toch kind, Heere? Toch liefde en verlossing? Wat zij gehoord hebben met hun hart zal hun loflied zijn: 'Omdat Gij een welbehagen in hen hadt' (Ps. 44:4^b).

*God is waarachtig en goedig,
Hij is 't en blijft zulks altijd;
Ten wege brengt Hij zachtmoedig
Den zondaar vervallen wijd.*

Henoah [30]

Door het geloof is Henoah weggenomen geweest, opdat hij den dood niet zou zien; en hij werd niet gevonden, daarom dat hem God weggenomen had; want vóór zijn wegneming heeft hij getuigenis gehad dat hij Gode behaagde.

Hebreeën 11:5

Zie nu een ogenblik af van allen, die met hun toestandjes, traantjes en uitreddinkjes zich zonder waarachtige vreze Gods willen scharen onder degenen die God vrezen. Zie van die allen af, God zal ze eens openbaar maken en ze heenwijzen met het vreselijke woord: 'Ik heb u nooit gekend'. Daartegen zal niets bestand zijn. Maar bepaal u bij degenen, die in waarheid met hun zonden zijn bekendgemaakt en uit hun kommervolle toestand tot de levende God hebben leren vluchten. Denk aan hen, die de troost van het Evangelie mochten smaken en wier zielen zijn verkwikt door Gods gena. En laat het u dan aangrijpen hoe weinig nood er bij dat volk over het algemeen gevonden wordt om Christus te gewinnen en door Hem te worden gesteld in die dadelijke verzoening en gemeenschap met God, die rusten doet in de ruste, die er overblijft voor het volk van God. Alleen in de gemeenschap met Christus ligt de grond van het wandelen met God en het Hem welbehagelijk zijn.

Zo immers verklaart de apostel dat Henoah getuigenis gehad heeft, dat hij Gode behaagde. Neen, God heeft geen behagen in iets dat van de natuurlijke mens is. Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God; het onderwerpt zich der wet Gods niet; het kan ook niet. Maar in de bediening van de gezegende Hogepriester zijn Gods uitverkorenen Gode geheiligd en in hun persoon en in hun geloofsverrichtingen Hem aangenaam. 'Mijn lust is aan haar', verklaart de Heere. Zijn kerk is een koninklijke hoed in de hand haars Gods. 'Er is geen gebrek aan u', zo verneemt de bruid, die zwart doch lieflijk is. Hoe gans mismaakt ook door de zonde, in Christus is de kerk verheerlijkt en de Vader voorgesteld als een reine maagd, zonder vlek of rimpel.

God is te rein van ogen dat Hij het kwade zou zien of de kwellingen aanschouwen. Hoe zou Hij gemeenschap kunnen hebben met wat onvolmaakt is. Of heeft het licht gemeenschap met de duisternis, het leven met de dood? Welnu, zo min kan een heilig en rechtvaardig God behagen hebben in het onvolmaakte van de mens. Doch in de alles reinigende bediening van Christus is Gods volk volmaakt en worden hun gebeden, hun werkzaamheden, hun wandelingen Gode aangenaam. De Heere ziet Zijn volk door de kristallijne vensters van Zijn Verbond.

En zó heeft Henoah Gode behaagd in zijn wandel. En God heeft het hem betuigd. Hier beneden; vóór zijn wegneming.

ds. G.H. Kersten
Uit: "Meer dan
overwinnaars"

(wordt vervolgd)

Een grote menigte godsdienstige Grieken

Wanneer we bij het Holocaust-Monument aan de boulevard van het huidige Thessaloniki staan, valt het niet mee de smalle mensfiguren en de vlammen van elkaar te onderscheiden. Het metaal is iets verroest, alsof vuur het heeft willen verbranden. Het gedenkteken herinnert aan de verwoestende gebeurtenissen in deze stad tijdens de Tweede Wereldoorlog. Want ook vanuit Thessaloniki zijn treinen vol Joden vertrokken naar Auschwitz-Birkenau. In totaal zijn er van de 50.000 Joden slechts 2.000 teruggekeerd naar deze Noord-Griekse stad.

Alexander de Grote

A. Karens,
Barneveld

Tijdens de Tweede Wereldoorlog wisten de nazi-bezitters in Thessaloniki alle sporen uit van het rijke Joodse verleden. Op één na worden alle 36 synagogen verwoest. Over de Joden van Thessaloniki is heel lang gezweven. Maar nu het monument er al jaren staat, krijgen steeds meer mensen belangstelling voor de geschiedenis van de stad. De eerste grote groep Joden kwam eind vijftiende eeuw naar Thessaloniki, op de vlucht voor de Inquisitie in Spanje en Portugal. De gemeenschap groeide stevig met de komst van Joden uit Oost-Europa. Thessaloniki heeft zijn Holocaust-slachtoffers nooit herdacht. Op de scholen in de stad leren de kinderen nauwelijks iets over het multiculturele verleden. In de schoolboeken staats niets over de Joden. Het is in Griekenland niet anders dan in Oekraïne. Verbergen, verzwijgen, zelfs ontkennen...

Alexander de Grote

Per bus maken we een stadstoer door Thessaloniki. We passeren het bekende

Aristotelesplein. Op een oude toren uit de vijftiende eeuw wappert fris de blauwe, Griekse vlag. Aan duiven ook hier geen gebrek. Er liggen wat coasters voor de kust te wachten.

We fotograferen het elf meter hoge standbeeld van Alexander de Grote aan de boulevard. Deze zoon van Philippus II is op dertigjarige leeftijd in Babylon overleden. Alexander heeft meer dan 33 steden gesticht. Het brons van het beeld komt uit Italië. Er is een ruim plein om het standbeeld heen, dat omringd wordt door vijf schilden en speren. Het blijkt dat deze grote krijgsman ruim vierhonderd jaar voor Paulus de zendingsroute precies in omgekeerde richting heeft afgelegd. In de verte stijgt de haven met puntige kranen hoog boven de horizon uit. Zelfs de stoepanden en omlijsting van plantenbakken zijn hier van marmer.

Kleine albasten flesjes

We gaan het archeologisch museum binnen. In de voortuin staat een grote

opstaande zaag, waarvan de 'tanden' kasteelkantelen voorstellen. Aan de wand hangen tekeningen van de Archaische tempel van Thessaloniki. Die is herbouwd op een andere plaats. Men heeft toen elke steen gemerkt, om er zeker van te zijn dat alles hetzelfde zou blijven. Verder vazen, mozaïek, standbeelden... Veel vitrines met grafvoorwerpen. Men legde in het graf persoonlijke eigendommen. Oorbellen, munten, haarspelden, kettingen, soms van puur goud. Alles zo'n 2500 jaar oud. Kleifiguurtjes, met goud overdekt voor de armere mensen. Grote albasten flessen, voor zalf en specerijen. De kleinere om tranen in te bewaren. Ze gingen mee in het graf. Wie zou niet denken aan Psalm 56:4: '...mijn tranen hebt G' in Uwe fles vergaard?'

Een andere Koning

Wat zou er nog over zijn van het werk Gods in deze grote miljoenenstad? We weten dat bijna de hele Griekse bevolking behoort tot de Grieks-Orthodoxe Kerk. Dat zie je bijvoorbeeld terug in de kleding en aan reclameborden. Dan is Thessaloniki geen Amsterdam! Er zullen zeker ook in Thessaloniki nog mensen zijn die de Heere vrezén, zó lang na de prediking van Paulus. We lezen in Handelingen 17 over het prille begin van de Christengemeente. Paulus en Silas preken weer eerst in de synagoge: 'Dat deze Jezus is de Christus'. Over Zijn lijden, sterven en opstaan. De prediking is niet ongezegend gebleven. Sommige Joden geloofden. Tevens uit de Griekse bevolking een grote schare en niet weinig vrouwen.

Het doet denken aan de Pinksterdag. De Heere wrocht mede. Zoals in Korinthe: 'Ik heb veel volks in deze stad'. Maar ook hier bouwt de satan zijn kapel. Weerstand, tegenstand en opstand. Zorgen dat het volk te hoop loopt. De schare beroeren. En schreeuwen dat ze een gevaar voor de samenleving zijn. En dat ze zeggen dat er een andere Koning is, namelijk een Jezus. Dit ondermijnt de keizercultus, want alleen Claudius mocht worden vereerd. Door Claudius als weldoener hoog te achten, ontving men in Thessalonica subsidie. Paulus en Silas hebben bij de Jood Jason, die voorheen Joshua werd genoemd, onderdak gekregen. Deze man wordt door de menigte opgepakt.

Is het in onze tijd en in ons land anders voor hen die een andere Koning dienen? De strijd gaat door... Maar die andere Koning regeert!

De islam als gewelddadige godsdienst [5]

De traditie

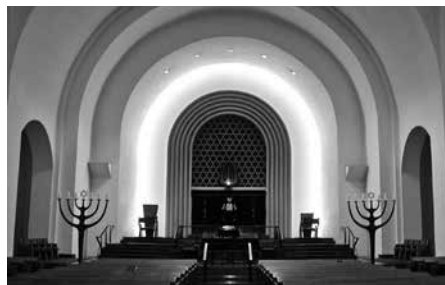
De meeste godsdiensten baseren zich op heilige geschriften. Daarnaast is er vaak een traditie, al dan niet schriftelijk vastgelegd. Die traditie is vaak bijna net zo belangrijk of soms zelfs nog een beetje belangrijker. Het rooms-katholicisme heeft haar leergezag, het na-Bijbelse jodendom haar Talmoed, enzovoort. Hoe zit dat bij de islam?

ds. C. Sonneveld,
Krabbendijke

Deze vraag is vooral belangrijk als het gaat om legitimatie van geweld. Er valt immers niet te ontkennen dat er, naast geweldsteksten, ook best aardige dingen staan in de Koran. Maar is daarmee alles gezegd? Staat er niet méér in de Koran? En is de Koran de enige bron waaruit moslims putten? Het antwoord op deze vragen is nee. Moslimextremisten putten uit verschillende bronnen om hun aanslagen te rechtvaardigen: de Koran, de *hadith* (overleveringen die aan Mohammed worden toegeschreven) de *sira* (biografieën over de profeet) en werken van de *Fiqh* (islamitische jurisprudentie). In dit artikel willen we ons richten op de *hadith*.

Hadith-verzamelingen

Het woord *hadith* betekent overlevering, traditie of bericht. *Hadith*-verzamelingen gaan over uitspraken van Mohammed (*hadith* in engere zin) en handelingen van hem (ook wel *soenna* genoemd). De bekendste verzamelaars zijn Buchari en Muslim. In de derde eeuw van de islamitische jaartelling hebben de zes meest gezaghebbende verzamelingen hun huidige vorm gekregen. Koran en traditie werden even belangrijk als het gaat om vragen betreffende religie, familie, economie en politiek. Het is moeilijk uit te maken of de *hadith* een correct beeld geeft van Mohammed en zijn opvattingen. Het heeft namelijk een poos geduurd voordat alles was opge-

Vooraf voor de strijd tegen de joden ligt veel brandstof opgeslagen in de *hadith*, de overleveringen die aan Mohammed worden toegeschreven.

schreven. Sommige moslims zijn trouwens minder enthousiast over de *hadith* en de overleveraars. Deze moslims - de *sjiïeten* - kennen meer gezag toe aan de fysieke afstammelingen van de profeet.

Vijandbeeld

De zojuist genoemde Buchari en Muslim leggen allerlei uitspraken in de mond van Mohammed. Een daarvan luidt als volgt: 'Ik heb de opdracht gekregen de mensen te bestrijden totdat ze getuigen dat er geen god is dan Allah en dat Mohammed de boodschapper van Allah is, totdat ze de gebeden verrichten en de *zakat* (armenbelasting) betalen. Als ze dat doen, dan zullen ze van mij bescherming krijgen voor wat hun leven en eigendom betreft.' Staan er in de Koran al heel wat uitspraken die munitie leveren voor gewelddadige en zieke geesten, in de *hadith* is dat nog een

graadje erger. Ten aanzien van joden, christenen, kettlers en ongelovigen is er sprake van een absoluut vijandbeeld. Vooral voor de strijd tegen de joden ligt veel brandstof opgeslagen in deze overleveringen. Het is de liberale moslim Tarek Fatah die daar de vinger bij heeft gelegd in zijn magistrale werk "The Jew is Not My Enemy. Unveiling the Myths that Fuel Anti-Semitism" (De jood is niet mijn vijand - een ontmaskering van de mythen die voedsel geven aan antisemitisme). Fatah, Pakistaan van geboorte en stichter van het Muslim Canadian Congress, heeft de zaken grondig onderzocht. Hij verwerpt de anti-joodse passages in de *Hadith*-literatuur, stelt zich teweer tegen het Arabische superioriteitsgevoel en roept ertoe op afstand te nemen van uitspraken in de Koran die haat tegen de joden aanwakkeren.

Dhimmi-status

Niet alleen de Koran (zie soera 9:29), maar ook de *hadith* heeft ertoe geleid dat er voor 'de mensen van het Boek' op z'n best een *dhimmi*-status overblijft (de status van een tweederangsburger die formeel beschermd is, maar in de praktijk op allerlei wijze gekneveld wordt). Ik loop even vooruit op het volgende artikel, dat handelt over de *sharia*-wetgeving. We weten heel wat over de *dhimmi*-status waaraan joden in moslimlanden eeuwenlang zijn onderworpen. Martin Gilbert heeft het allemaal opgetekend in zijn boek "In Ishmael's House" (2010). Joden worden in de Koran gezien als mensen die onder een drievoudige vervloeking liggen. Ze zijn vervloekt door Mozes, door David en Jezus, en - als klap op de vuurpijl - door Mohammed. Ze konden echter ook worden gezien als een bevolkingsgroep die beschermd moest worden. Het voorbeeld van Mohammed wees beide kanten uit. Enerzijds beschermde hij joden die zich onderwierpen en stond hij hun zelfs vrijheid van godsdienst toe; anderzijds vernederde hij hen en kwam hij met strenge straffen. Tegen het eind van zijn leven werd zijn opstelling harder. Op zijn sterfbed sprak Mohammed de wens uit dat 'twee godsdiensten niet samen zullen blijven op het Arabische schiereiland'. In de veertiende eeuw die verlopen zijn sinds zijn dood hebben joden in moslimlanden te maken gehad met zowel vervloeking als bescherming. Meestal ging het om een combinatie van beide. Hetzelfde kan gezegd worden van het lot van christenen in moslimlanden de eeuwen door.

(wordt vervolgd)

Uit het leven van ds. M. Hofman [4]

‘Maar open dan Zelf de weg’

J.P. Sinke,
Krabbendijke

Als Hofman zo'n 25 jaar oud is, begint hij te denken aan een huwelijk. Hij is echter bevreesd 'een stap te doen buiten de weg des Heeren'. Daarnaast wil hij zijn oude moeder niet in de steek laten.

Ds. A. Hofman, een van de zonen van ds. M. Hofman.

Als hij na verloop van tijd onder Gods voorzienig bestel in aanraking komt met Hendrika (Heintje) van Middendorp uit Beemte, voelt hij zich van meet af aan aan haar verbonden. Toch gaat er nog de nodige tijd overheen, voordat het tot een huwelijk komt: 'Ik durfde in die dagen niet de minste zaak zonder de Heere te doen. Veel minder een zaak waar zoveel van afhangt als van een echtelijke verbintenis. Het bracht mij gedurig voor de Heere, waar ik eerlijk kon betuigen haar niet om goud of zilver begeerd te hebben (want het was een boerendochter), maar zou ze evenwel hebben liefgehad, al had ze nauwelijks kleren gehad om haar schaamte te bedekken. (...) Meer dan een jaar wachtte ik op een Goddelijk antwoord of deze weg Zijn lieve gunst kon wegdragen; dan of ik het mij verbeeldde.'

Hartelijk aan elkaar verbonden

Als Hofman op zekere dag bepaald wordt bij Psalm 20:5: 'Hij geve u naar uw hart en vervulle al uw raad', krijgt hij vrijmoedigheid haar een briefje te schrijven. Kort daarop ontmoeten zij elkaar in Apeldoorn. Hoewel zij wel enige genegenheid voor hem toont, moet zij tot haar spijt meedelen dat haar moeder er op tegen is en dat er daarom van een nadere kennismaking geen sprake kan zijn.

Na verloop van tijd verandert dit echter, want als zij elkaar op zekere dag opnieuw ontmoeten, merkt Heintje op: 'Ik was deze week aan 't bed spreiden op mijn kamer, waar moeder bij mij kwam en zei: 'Heintje, wat ik gezegd heb aangaande Hofman uit Beekbergen, neem ik terug. Hebt ge voor uzelf genegenheid of betrekking op die persoon, ik geef u vrij'.

Ondanks deze toestemming duurt het nog tot 19 oktober 1907, voordat hun huwelijk wordt voltrokken. De kerkelijke bevestiging vindt plaats door ds. A. Janse. Later schrijft ds. Hofman daarover: 'Hartelijk waren we aan elkander verbonden. Het was of ik een haven bereikt had, na een stormachtige zee te hebben doorkruist. (...) Menigmaal was zij mij tot troost als ik moedeloos was en diende mij tot raad zonder dat zij het zelf wist'.

Gods zegen ervaren

Op 24 januari 1909 wordt hun eersteling geboren, die Albert wordt genoemd en door ds. G.H. Kersten wordt gedoopt. Na hem volgen er nog vijf kinderen: Petertje Adriana, Maria, Aart, Hendrika en Martha. Zij worden door ds. Janse gedoopt. Als ds. Hofman later op deze drukke jaren terugkijkt, schrijft hij: 'Wonderlijk zorgde de Heere, zodat ik onder al de zwaarigheden aan niets gebrek had en ook geen dag bij een ander heb gearbeid om in onze behoeften te voorzien, noch iemand om hulp behoefde te vragen. Haar overleg en gaven werkten daar middellijk veel aan

Van der Groe en de Erskines

Menigmaal was zij mij tot
troost als ik moedeloos was
en diende mij tot raad zonder
dat zij het zelf wist.

mee. Ik heb in al die wegen geleerd het onderscheid tussen vrouw en vrouw met dezelfde middelen en dat de zegen des Heeren rijk maakt; die voegt er geen smart bij.

Hoewel Hofman van jongs af aan een betrekking heeft op het predikambt, lijkt daar bij het ouder worden niets van terecht te komen. In het najaar van 1910 verandert dit echter, als hij op zijn land bezig is om herfstknollen te rooien en onverwachts een terugleiding krijgt: 'Mijn jeugd, mijn onderwijzerschap, mijn indrukken of aandrang om leraar te worden, alles werd mij als het ware in een ogenblik als een leesbare brief voor ogen gesteld. Daar ik voorover stond aan mijn werk, kreeg ik een gans andere stemming over mij en zette mij rechtop. Ik keek naar boven en zei: 'Heere, Gij hebt mij wat te zeggen?' En toen was het alsof de Heere mij met de vinger op al dat voorgaande wees en zei: 'Dacht gij dat Ik dat alles vergeefs aan u gedaan had en u hier in 't afgezonderde zou laten sterven? Meent gij dat alles nu maar weg te drukken met uw erfje en gezin en te verdonkeren door uw ongeloof?' Dit ging alles zonder één Bijbelwoord gepaard; een stem hoorde ik niet en ik kan niet verklaren wat het was. Maar dit weet ik: er was dicht bij mij tussen twee hagen een droge sloot waar ik in kroop en voor God inviel en zei: 'Heere, wat moet ik dan? Wat wilt Gij met mij? (...) Wilt Gij als heden nog wat, zie hier ben ik. Maar open dan Zelf de weg; ik durf en kan niet.'

(wordt vervolgd)

Misschien hebt u ze wel (zien) staan: die twaalf kloeke delen van 'al de werken van R. en E. Erskine'. Voor mij ligt nu de tweede druk van de editie van uitgeverij G. Kool te Veenendaal uit 1977. Het eerste deel bevat o.a. 'blijde boodschap in zware tijden, de tegenwoordige plicht voor de naderende duisternis, de hulp des hemels aan zelfbedervers op aarde, de strijd van een eerstbeginnende ziel met de duivel en de voorkomende liefde, voorgesteld in vijf predicatiën op vast-, bede- en avondmaalsdagen, door Ralph Erskine, bedienaar des heiligen Evangelies in Schotland'. Een heel verhaal, zo'n titelblad. Maar wel direct duidelijk waar het om gaat: praktische herderlijke onderwijzingen vanuit de Schrift. Zo waard om overdacht te worden!

Maar we zijn er nog niet met deze intro: eerst lezen we van bladzijde 5 tot 70 een voorrede* van ds. Th. Van der Groe (1705 – 1784). 'Een voorrede of verhandeling over de plicht van het lezen van de Heilige Schrift en andere godgeleerde boeken. Hoe die - door de genade Gods - dagelijks te verrichten, met de meeste profijt voor de ziel'. Bij het tweede deel zien we dat weer. Nu preken van broer Ebenezer Erskine, die opnieuw worden voorafgegaan door een lange voorrede van dezelfde ds. Van der Groe uit Rotterdam-Kralingen. Dus Van der Groe wil het lezen van de gebroeders Erskine hier in Nederland bevorderen. Hoewel ze bepaald niet hetzelfde waren, waren ze blijkbaar toch één. Geestelijk één in de doorleving van de diepte van zonde en de rijkdom van genade. Eén in God, door Christus. Zullen we dat eens goed tot ons laten doordringen? Zouden wij dat nu nog voor mogelijk houden? Van der Groe eensgeestes met de Erskines? Want de Erskines zitten toch in de ene hoek en Van der Groe in de andere? De uitdrukkingen 'licht en zwaar' gebruik ik maar niet, omdat ik inmiddels niet meer weet wat ze precies inhouden. Maar in ieder geval kunnen en willen we de Erskines niet zo gemakkelijk combineren met Van der Groe. Tot mijn verdriet! Want vroeger kon het blijkbaar wel. In onze tijd, waarin zo sterk gepolariseerd wordt, helaas niet meer. Laten we ze beide toch maar eens wat meer of wat beter lezen. Dat is heilzaam. Dan begrijpt u wat ik bedoel te zeggen.

In het achtste deel schrijft Van der Groe weer een belangwekkend voorwoord. Nu wijdt hij meer dan twintig pagina's aan: 'het schadelijk misbruik van een algemene overtuiging tot een valse grond van rust voor de ziel'. De kern hiervan is: alle overtuiging die niet leidt tot enige kennis van de Middelaar zal blijken algemene overtuiging te zijn. En is dus niet zaligmakend. Best scherp, maar eeuwig waar! Overtuiging is de noodzakelijke weg tót de Christus, maar is Christus Zelf niet. Overtuiging kan niet gemist worden, maar is in zichzelf geen rustgrond. Dat is een klip van satan. Nooit zal een zondaar om Jezus verlegen zijn, indien hij niet eerst een levendig gevoel van zijn rampzalige staat buiten Christus kent, die hem gans verloren in zichzelf doet neerzinken. Maar deze overtuiging zelf is het geloof in Christus niet. De Heilige Geest wil ons geheel uit onszelf leiden, gans verbroken voor de hoge God. Al mijn zonden samen kunnen niet zo zwaar en verdoemelijk zijn als de zonde van ongeloof. Want de zonde tegen de wet klaagt me aan, maar zeker ook de zonde tegen het Evangelie. Juist dit laatste vernedert zo. Ongeloof tegen het Evangelie! Terwijl de Middelaar oneindig gewillig is om te zaligen. Aldus ds. Van der Groe in zijn actuele, pastorale voorrede.

v. A.

**) Deze voorrede is opnieuw uitgegeven door boekhandel Van Wijngaarden te Barneveld (0342-417335), prijs € 3,95*

De koster, die is er immers altijd

Verlag kosterdag 11 juni 2016

Zonder koster geen kerkdienst. Hij (of zij) is de stille kracht achter de schermen.

Hoe ziet de consistorie er uit op maandagavond?

Welke stoelen staan er vrijdag in de grote zaal? Wat gebeurt er zondagmorgen voor de dienst? Hoeveel glazen water drinkt dominee X en hoe hoog wil dominee Y de kathedr? De koster weet het allemaal.

A. van Beek, koster
Geref. Gemeente
Apeldoorn

Een koster is het visitekaartje van de kerk. Mensen die iets willen weten, schieten vaak als eerste de koster aan; die is er immers altijd...

A. van Beek, koster van de Gereformeerde Gemeente van Apeldoorn, belegt met zijn collega M. Havenaar uit Benthuizen een kosterdag. Om elkaar te ontmoeten, te spreken en ervaringen uit te wisselen. De ervaringen zijn ronduit positief.

Benthuizen

Op zaterdag 11 juni kwamen ruim 200 koster, oud-koster, kosteressen en hulpkoster, verschillenden met hun partner naar het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente in Benthuizen. Na een welkom door ouderling W. van 't Hof werd de dag geopend door de plaatselijke predikant, ds. H.A. van Zetten. Hij mediteerde over Psalm 42. Diaken J. Verheul vertelde iets uit de

geschiedenis van de gemeente Benthuizen met o.a. indrukwekkende gebeurtenissen en uitspraken van ds. Ledeboer. Hierna werd er een groepsfoto gemaakt.

Na de lunch in verenigingsgebouw "Ontmoeting" was er gelegenheid om het kerkgebouw te bezichtigen en het orgel te bespelen. Het mooie weer lokte verschillende aanwezigen naar buiten voor een wandeling door Benthuizen.

Middagvoorzitter R. Pasterkamp zorgde ervoor, dat het middagprogramma op tijd begon. De heer J. Mastenbroek opende de middagbijeenkomst met schriftlezing en gebed. "Achter de schermen en voor het front" is de titel van de lezing die Mastenbroek uit Gouda, oud-bibliothecaris van de Theologische School, hield. "Op zondag is de koster als eerste binnen en als allerlaatste weg. Ouderlingen komen als laatsten binnen en zijn als eersten weer weg."

VVV

Een koster is volgens Mastenboek in het kerkgebouw verantwoordelijk voor VVV: verlichting, verwarming en veiligheid. Inclusief het glaasje water of appelsap. Ooit was het in verschillende gemeenten de gewoonte cognac met een geklutst ei en wat bruine suiker op de kansel klaar te zetten.

Of een koster nu dient in een schuur- of in een megakerk; zijn (of haar) verantwoordelijkheid blijft hetzelfde. Zwijgzaamheid en vriendelijkheid zijn bruikbare eigenschappen voor een koster. "Koster De Jong van onze gemeente in Berkenwoude heet bij de deur iedereen welkom en wenst allen een goede dienst. In Gouda is dat met 1100 zielen natuurlijk onmogelijk." Met welk dier is een koster te vergelijken? Mastenbroek kwam op een duizendpoot. "Een onbeduidend beestje met vele 'handen', die een brede rug moet hebben." De Gouwenaar kwam met het voorbeeld van wijlen koster Petersen van de Geref. Gemeente in Gouda. Verschillende leden klaagden na een ochtenddienst dat het erg warm was in de kerk. "Petersen zei zijn maatregelen te zullen nemen. 's Middags gaven de mensen hem een compliment: heerlijk koel. Terwijl hij niets had gedaan."

Tafellaken

Soms gaat het beroep ("of is het een ambt?") van koster over van vader op zoon op kleinzoon. In de hervormde gemeente van Ooltgensplaat is de kosterstaak al 250 jaar in handen van dezelfde familie. Als speciale taak van een koster noemde Mastenbroek het in gereedheid brengen van de avondmaalstafel. "Van een kosteres mocht ik na de sluiting van de kerk het avondmaalstel meenemen. Ze zei me altijd het tafellaken te hebben gewassen en gestreken, maar had nooit zelf op goede gronden kunnen deelnemen. Het brood nooit geproefd. De wijn ingeschonken, maar nooit zelf mogen drinken." Na de lezing las koster G. van Reenen uit Hoogeveen een gedicht voor, getiteld: Zijns Vaders huis.

Koster J. Bruinsma uit Oudemirdum en koster J. Baaij uit Opheusden zetten voor hun collega's de gang van zaken in een kleine en grote gemeente uiteen. In Oudemirdum zijn 's zomers vanwege de vele vakantiegangers op zondag vier diensten. "Aan het einde van de dag ben ik dan echt moe", aldus Bruinsma. "Gelukkig zijn er mensen die beseffen dat een koster ook een mens is."

Deze mooie dag werd met gebed afgesloten door R. Pasterkamp.

Boekennieuws

"Is het ook voor mij? De toe-eigening van het heil", ds. J.J. van Ekeveld; uitg. Den Hertog Houten; ISBN 978-90-331-2692-3; 91 blz.; € 13,90.

Is het ook voor mij? De toe-eigening van het heil

Opnieuw is er een boek verschenen van de hand van ds. J.J. van Ekeveld. Het gaat over een teer onderwerp, namelijk de vraag die iemand zo bezetten kan: 'Is het ook voor mij?' De ondertitel maakt duidelijk dat het gaat over de toe-eigening van het heil.

Het boek is van het begin tot het eind pastoraal getoonzet. Het is merkbaar dat onze geliefde broeder reeds vele jaren als predikant dienen mag. De vraag wordt gezien vanuit het hart van een zondaar die deze zielenvraag kent. Dat maakt deze uitgave zo waardevol. Tegelijkertijd heeft ds. Van Ekeveld ook eerlijk aandacht voor mensen die deze vraag niet kennen en niet (willen) stellen. Toch krijgen ook zij, voor wie het eigenlijk vanzelfsprekend is dat zij delen in de zaligheid, een pastorale en warme terechtwijzing vanuit de Schrift. Ook ambtsdragers, die mensen ontmoeten met de nood van hun ziel, krijgen goede raad hoe in dezen met zielen die aan hen zijn toevertrouwd om te gaan. In het eerste hoofdstuk wordt aan de hand van de geschiedenis van de bloedvloeiende vrouw aangewezen hoe de Schrift spreekt over de weg tot Christus. Die weg, hoe de zondaar ontledigd wordt, voor God niet meer kan bestaan, alleen maar schuld overhoudt, én hoe hij gebracht wordt tot Hem Die alleen zalig maken kan, wordt in dit boekje voortdurend getekend.

Ds. Van Ekeveld doet dit onder meer ook naar aanleiding van de orde des heils en de drie stukken, ellende, verlossing en dankbaarheid, zoals dit in het Avondmaalsformulier wordt uitgelegd.

Zo wordt de vraag van verschillende kanten benaderd. Aparte aandacht mag ook wel gevraagd worden voor de wijze waarop de (vijfvoudige) rechtvaardigmaking wordt uitgelegd. We lezen: 'Als u de preek van Comrie over de rechtvaardigmaking (...) leest, dan merkt u dat dit ook bij hem een heel proces is dat in het hart wordt doorleefd. Maar het loopt erop uit dat de vrijspraak gaat klinken door Woord en Geest in het hart. Dat is een moment. Dan mag de zondaar weten dat de schuld voor altijd is weggedaan om het bloed van Christus.'

We doen het boekje tekort, want we zouden nog willen wijzen op de nadruk die op de genademiddelen wordt gelegd, op de plaats van de roeping en wedergeboorte... De ruimte is te beperkt. Ds. Van Ekeveld schrijft dat het keer op keer blijkt hoe Comrie ernaar uitzag om zondaren tot Christus te mogen leiden. En in dat spoor gaat dit boekje zeker ook! We bevelen het van harte aan.

ds. D. de Wit, Barneveld

In memoriam mevrouw J.F. Honkoop-Nijland

Op de vroege morgen van zondag 24 juli 2016 overleed in de leeftijd van 84 jaar mevrouw J.F. Honkoop-Nijland, sinds 1994 weduwe van ds. P. Honkoop jr.

Van 1965 tot zijn overlijden in 1994 was haar man verbonden aan Kampen, zijn enige gemeente. Nadien woonde mevrouw Honkoop in haar geboorteplaats Rijssen. Zij bleef meeleven met Kampen. Dat gold ook andersom. Oprecht blij toonde zij zich als na een vacante periode God weer een dienaar stuurde naar de stad waarin haar man zo overvloedig veel werk had gedaan. Een gestadige, langdurige afbraak van

het lichaam ging aan haar sterven vooraf. De laatste dagen was zij niet meer bereikbaar. Stil is zij ontslapen.

In de contacten met de kerkenraad, die bleven, vielen altijd enkele dingen op: de heilbegerige hunkering waarmee zij naar de prediking luisterde; de verwondering om een eenvoudig woord of gebed bij de ambtelijke/pastorale zorg die zij in Maranatha ontving en die soms het hart raakte; haar bescheiden maar besliste getuigenis als van een 'gebondene die daar hoopt'; de ontroering over de liefde waarmee de kinderen en klein-

kinderen haar omringden.

Kampen eert haar na zo veel jaren voor de steun aan haar man en de zelfverloochening daarin. God riep haar man ook tot taken buiten de gemeente. Vaak moest zij dus als eerste ingrijpende boodschappen aannemen. (Realiseren we ons dat de communicatie anders was dan nu.) In de gemeente betoonde ze zich 'een blijde moeder van kinderen'. God zegene hen en de (achter)kleinkinderen naar de trouw van Zijn eeuwig Verbond.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Kampen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

voor Middelharnis,
ds. A. Schot te Nunspeet;
voor Oostkapelle,
ds. B. Labee te Veenendaal.

PASTORIEZORGEN

Gezondheid ds. C. Neele

U weet waarschijnlijk wel van de gezondheidszorgen in de pastorie van Poortugaal. Onze broeder Neele (54) lijdt aan een combinatie van post-polio en MS, waarvan de gevolgen zich meer en meer doen gelden. Met alle consequenties van dien. Allereerst voor hemzelf, maar ook voor zijn hele gezin. Zeker ook voor zijn vrouw, die hem al zoveel jaren trouw terzijde staat. Echter de (verpleeg)zorg - dag en nacht - bleek voor haar veel te zwaar geworden, zodat hij voorlopig zal verblijven in zorgcentrum 'Nebo' in Wijndrecht. Hoe de weg verder zal zijn is voor ons ver-

borgen. 'Wij zijn van gisteren en weten niet, dewijl onze dagen op aarde een schaduw zijn' (Job 8:9). Voor beiden is dit een uiterst pijnlijke zaak, een onbegrepen weg. Daarom vragen we nadrukkelijk om het gebed van de gemeenten voor het beproefde gezin van onze vriend en broeder. Laten we met elkaar bedelen om troost en kracht voor ds. Neele en zijn vrouw. Gods heiligende genade in Christus Jezus zij hun deel. Want 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid' (Hebr. 13: 8). Deze onveranderlijke Immanuël zij hun kracht in al hun wederwaardigheden!

v. A.

DIENST IN INLOOPCENTRUM BRED A

Vanwege een vakantiegroep van de Jeugdbond wordt op zondag 7 augustus om 10.00 uur een leesdienst gehouden in het Inloopcentrum De Lichtboei in Breda, Vriesdongen 1. Iedereen is van harte welkom.

PREDIKBEURTEN DS. M. GOLVERDINGEN

In verband met toenemende beperkingen in mijn gezondheidstoestand (Parkinson en complicaties) heb ik het ingrijpende besluit moeten nemen om niet meer voor te gaan in de gemeenten. In verband daarmee vervallen alle preekbeurten met ingang van 7 augustus 2016. Deze stap valt mij zwaar. Ik beveel mij en mijn vrouw aan in uw gebeden. De Heere Die goed is, gedenke alle gemeenten, naar de rijkdom van Zijn onverdiende genade in Christus.
ds. M. Golverdingen

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2016

* Pag. 127, gemeente **ALBLASSERDAM**.

Toevoegen: Regeling preekbeurten: M.H.P. Roos, Ruysdaellaan 21, 2951 PM Alblasserdam, tel. (078) 6931782.

* Pag. 319, gemeente **OPHEUSDEN**.

Toevoegen: Regeling preekbeurten: M. van Dam, Dalwagenseweg 77, 4043 MV Opheusden, tel. (0488) 442216 en 06 26612150, e-mail: m.vandam@kliksafe.nl

Berichten

REGIONALE ZENDINGSMIDDAG TE NUNSPEET

Regionale zendingsmiddag op zaterdag 13 augustus, aanvang: 14.30 uur, in kerkgebouw Geref. Gemeente te Nunspeet, Brinkersweg 17/hoek Aarweg. Sprekers: ds. G. van Manen, ds. A. Schot en dhr. P. Eikelboom (directeur zendingsbureau). Vertelling voor kinderen: door dhr. R. Vos. Oppas voor kinderen tot vier jaar waarschijnlijk aanwezig. Raadpleeg hiervoor: www.gergemnunspeet.nl

ROMMELMARKT TE HAAMSTEDE

Rommelmarkt op donderdag 11 augustus, van 8.30-16.00 uur, bij kerk Geref. Gemeente te Haamstede, Dapperweg 10, Burgh-Haamstede. De opbrengst is t.b.v. de kerk en medische zorg in Oekraïne.

VAARTOCHT OP OOSTERSCHELDE

Vaartocht met wandeling op de bodem van

de Oosterschelde op zaterdag 13 augustus. Vertrek om 17.00 uur vanaf de Meerpaalweg te Yerseke. De tocht duurt ca. 2,5 uur. Met een speciaal ontwikkelde loopbrug worden we op een door het getijden drooggevallen schelpenbank nabij Yerseke afgezet, waarop we een educatieve wandeling maken. Het meenemen van laarzen of waterschoenen is aan te raden. Deelnamekosten: volwassenen € 12,50 p.p., kinderen t/m 12 jaar € 7,50 p.p. Tegen betaling zijn er o.a. gekookte mosselen te koop. Netto-opbrengst is voor bouw nieuwe kerk Geref. Gemeente. Opgeven kan t/m woensdag 10 augustus via info@nieuwbouwgergemyerseke.nl of 06-43833684.

FIETSTOCHTEN IN DRENTHE

Fietstochten (lange en korte route) in Drenthe op woensdag 3 augustus. Start: bij kerk Geref. Gemeente te Hoogeveen, Coevorderstraatweg 50, Noordscheschut tussen 10.00 en 12.00 uur. Onderweg en na afloop bij de kerk zijn consumpties verkrijgbaar. Kosten: € 3,- p.p., max. € 15,- per gezin. De opbrengst is t.b.v. schulddelging kerkgebouw.

KERKHISTORISCHE WANDELING DOOR MIDDELBURG

Kerkhistorische wandeling met herinneringen aan Ds. B. Smijtegelt op de volgende data: 18 augustus, 15 september en 20 oktober. Start voor het oude Stadhuis op de Markt om 15.00 uur. De wandeling met gids voert langs oude kerken en hun bewogen geschiedenis. De opbrengst (vrijwillige bijdrage) is bestemd voor de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Groepen op afspraak.
Aanmelding: P.C. Beeke, 0118-633828 / p.c. beeke@kliksafe.nl.

WANDELING IN DORDRECHT

Wandeling in Dordrecht, met zijn vele historische bezienswaardigheden, op zaterdag 20 augustus. Verzamelen om 11.00 bij de Grote Kerk. Inlichtingen en aanmelden bij dhr. J.J. Rietveld, tel. 078-6180040 of 06-29113626 of e-mail: rietveldj@filtnet.nl Parkeerplaats Weeskinderendijk is gratis. Collecte voor Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht.

PSALMZANGAVONDEN

Elspeet

Psalmzangavond (met bovenstem) op zaterdag 6 augustus, aanvang: 19.30 uur, in de Hersteld Hervormde Kerk te Elspeet, met als organist Pieter Heykoop. Collecte t.b.v. Bond tegen vloeken.

Kampen

Psalmzangavond (met bovenstem) op zaterdag 13 augustus, aanvang: 19.30 uur, in de Bovenkerk te Kampen. Begeleiding samenzang en orgel improvisaties door Pieter Heykoop en Dick Slagman. Student W. Mouw zal de opening, een meditatie en de sluiting verzorgen. Opbrengst collecte is t.b.v. de Theologische School.

Marknesse

Psalmzangavond op woensdag 10 augustus, aanvang: 19.30 uur, in kerkgebouw Geref. Gemeente te Marknesse, m.m.v. vakantiekoor Steenwijk. Opening, bijbelvertelling en sluiting door kandidaat M.T. Al-Chalabi. Collecte t.b.v. commissie vakantieweken voor mensen met een beperking.

MUZIEKAVOND IN TILBURG

Muziekavond, te organiseren door deelnemers aan de vakantieweek Diesen van de commissie vakantieweken voor mensen met een beperking, op woensdag 10 augustus, aanvang: 19.30 uur, op de evangelisatiepost Het Kruispunt te Tilburg, Offenbachstraat 105, m.m.v. gastenchoor en muziekensemble

Bethelklanken uit Werkendam. Bijbelvertelling. Collecte t.b.v. evangelisatiepost te Tilburg.

MUZIEK- EN SAMENZANGAVONDEN

Muziek- en samenzangavonden op:

* 16 augustus in de Bethlehemkerk te Woerden, Oudelandseweg 50, aanvang: 20.00 uur;

* op woensdag 17 augustus in de Oude Kerk, Peulenstraat 234 te Hardinxveld-Giessendam, aanvang 20.00 uur;

* op 18 augustus in de Koepelkerk te Renswoude, Kerkstraat 3, aanvang: 19.30 uur. m.m.v. enkele instrumentalisten.

Collecte t.b.v. Stichting Vrienden van de Matthew Henry.

Zie www.vriendenvandemathewhenry.nl

DE VLUCHTHEUVEL

Waarbij kunnen wij hulp bieden?

De Vluchtheuvel biedt hulp bij persoonlijke en relatieproblemen. Voorbeelden daarvan zijn: identiteitsvragen, rouwverwerking, psychische problemen, problemen op het werk, huwelijksproblemen, opvoedingsvragen, enzovoort. Daarnaast biedt De Vluchtheuvel groepstherapie aan zowel mannen als vrouwen die willen breken met seksverslaving. Ook zijn er regelmatig gespreksgroepen rond rouwverwerking, zelfvertrouwen en identiteit.

Christelijke hulp

De Vluchtheuvel gaat uit van de Geref. Ge-

meenten. Geloofsbeleving en problemen staan niet los van elkaar. De Vluchtheuvel biedt hulp, gebaseerd op Gods Woord. Onze hulpverleners werken vanuit deze achtergrond en overtuiging. Zij onderhouden, zo nodig en alleen in overleg met de cliënt, contact met het pastoraat.

Aanmelding en advies

Heeft u hulp nodig? Twijfelt u of uw hulpvraag past bij De Vluchtheuvel? Of heeft u behoefte aan advies? Met al uw vragen en voor aanmelding kunt u op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur bellen naar: (0113) 21 30 98. U kunt zich ook aanmelden via www.stichtingdevluchtheuvel.nl/hulp-nodig. Voor de meest actuele tarieven zie onze website. Op de locatie Woerden kunnen we hulp bieden aan doven en slechthorenden in de Nederlandse Gebaren Taal of met ondersteunende gebaren.

Giften en legaten

Een groot deel van ons werk wordt niet gesubsidieerd, maar betaald met giften uit onze achterban. Uw gift is dringend nodig! Maak een gift over naar IBAN: NL85 INGB 0004 3255 63 t.n.v. Stichting Hulpverlening De Vluchtheuvel te Woerden. Donateur worden kan ook. Ga naar www.stichtingdevluchtheuvel.nl/geven. Voor het regelen van schenkingen en legaten t.b.v. De Vluchtheuvel kunt u bellen, tel. 0113- 21 30 98.

Kerkdiensten

ZONDAG 31 JULI 2016

Aagtekerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer en 19.00 uur ds. W. Visscher; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 en 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Arnhem 16.00 uur ds. L. Terlouw; Barendrecht 15.30 uur ds. J. van Belzen; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. K. Boeder; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen; Bodegraven 10.00 uur ds. H. Paul en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. P.D. den Haan; Boskoop 9.30 uur ds. W.A. Zondag; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. W. Silfhout en 17.00 uur ds. H.A. van Zetten; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Delft 19.00 uur ds. H. Brons; Den Helder 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Deventer 10.00 uur ds. L. Terlouw en 15.30 uur ds. W.J. Karels; Dordrecht 10.00 uur ds. A.J. de Waard en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ede 9.30 en 16.00

uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A. Verschuure en 15.00 uur ds. J. van Laar; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 uur (H.D.) ds. G. Mouw; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 16.00 uur stud. J.B. Huisman; 's-Gravenhage (zie Scheveningen); 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. W. Silfhout; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Hilversum 19.00 uur ds. M. Joosse; Hoofddorp 15.00 uur kand. M.T. Al-Chalabi; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. D. de Wit; Hooglyet 10.00 uur ds. C. Harinck; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 18.30 uur stud. W. Mouw; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur kand.

M.T. Al-Chalabi; Kortgene 10.00 en 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Lelystad 9.30 en 16.00 uur stud. J. de Kok; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 19.00 uur stud. E.J. Boudewijn; Meeuwen 14.30 uur ds. L. Blok; Meliskerke 19.00 uur ds. C. Hogchem; Melissant 18.00 uur ds. C. Harinck; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur stud. W. Mouw; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. P.D. den Haan; Nieuwer ter Aa 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. A. Schreuder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Hoogerland; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. F. Mulder; Oostburg 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Oosterend 11.30 en 16.30 uur ds. S. Maljaars; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. C. Hogchem; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur stud. J.B. Huisman; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Beens; Oudemirdum 9.00 en 11.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. A. Schot; Poederboijen 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 14.30 uur ds.

E. Bakker; Poortvliet 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 14.30 uur ds. A.A. Brugge; Puttershoek 14.30 uur ds. G. Pater; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 17.00 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Scheveningen 16.30 uur ds. J. Driessen; Sint Annaland 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Sint Philipsland 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Slidrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. B. Labee; Spijkenisse 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Sprang-Capelle 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 16.00 uur ds. W. Visscher; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 8.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Westzaan 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Wierden 14.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Woerden 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. S.W. Janse en 18.00 uur ds. J.S. van der Net; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zwijndrecht 19.00 uur ds. W. Silfhout.

DINSDAG 2 AUGUSTUS 2016

Borssele 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Enter 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortvliet 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. D. de Wit.

WOENSDAG 3 AUGUSTUS 2016

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. C.A. van Dieren; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. G. van Manen; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C. Sonneveld; Kruiningen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Meeuwen 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelharnis 19.30 uur ds. E. Bakker; Oosterend 19.00 uur ds. S. Maljaars; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. S.W. Janse; Scherpenisse 19.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Sint Annaland 19.30 uur stud. J.B. Huisman; Uddel 19.30 uur ds. J. van Belzen; Westkapelle 19.30 uur ds. G. Beens; Wierden 19.30 uur ds. A. Verschuure; Zwolle 19.30 uur ds. W.J. Karels.

DONDERDAG 4 AUGUSTUS 2016

Ouddorp 19.30 uur ds. P. Melis.

VRIJDAG 5 AUGUSTUS 2016

Kruiningen 10.00 uur (huw.bev.) ds. G. Bredeweg.

ZONDAG 7 AUGUSTUS 2016

Aagtekerke 14.30 uur ds. S. Maljaars en 19.00 uur ds. W. Visscher; Aalburg 9.30 en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. E. Bakker; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur kand. M.H. Schot; Apeldoorn 10.00 en 16.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. B. Labee; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur kand. M.T. Al-Chalabi; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. K. Boeder; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Bodegraven 19.00 uur ds. W. Silfhout; Borssele 18.00 uur stud. W. Mouw; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 15.00 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. J.S. van der Net; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur stud. J. de Kok; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Enkhuizen 9.30 uur ds. A.J. de Waard en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 15.30 uur ds. W. Harinck; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Hilversum 15.30 uur ds. A. Verschuure; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Hoogeveen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 10.00 en 14.30 uur stud. J.B. Huisman; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Kortgene 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 15.30 uur stud. W. Mouw; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. M. Joosse; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 uur ds. H. Paul; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. L. Terlouw; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Nieuwe-Tonge 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Hoogerland; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 17.00 uur ds. C. Harinck; Oosterend 11.30 en 16.30 uur ds. A.T. Huijser; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 10.00 ds. G. Heijkamp en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; Oud-Beijerland 19.00 uur ds.

C. van Ruitenburg; Ouddorp 14.30 uur ds. A. Schreuder; Oudemirdum 9.00 en 11.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Poederloijen 9.30 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Poortugaal 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Puttershoek 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Ridderkerk 9.30 uur ds. J. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. C. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 14.30 uur ds. W.J. Karels en 18.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Rilland-Bath 14.00 uur ds. J. van Laar; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. H. Brons; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. G. Clements; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Scherpenisse 9.30 uur en 18.30 uur ds. J. van Laar en 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Scheveningen (zie 's-Gravenhage); Soest 19.00 uur kand. M.H. Schot; Spijkenisse 16.30 uur ds. J. Driessen; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veenendaal 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 16.00 uur ds. W. Visscher; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 uur ds. G. Mouw; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Wierden 14.00 en 18.30 uur ds. D. de Wit; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C. van Krimpen en 18.00 uur stud. J.B. Huisman; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. P.D. den Haan; Zwolle 9.30 uur ds. D. de Wit en 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 9 AUGUSTUS 2016

Enter 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Hoogeveen 19.30 uur ds. W.J. Karels; Melissant 19.30 uur ds. M. Mondria; Nijkerk 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Oudemirdum 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rilland-Bath 19.30 uur ds. P. Melis; Scherpenzeel 19.30 uur (voor de zending) stud. J. de Kok.

WOENSDAG 10 AUGUSTUS 2016

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. A. Verschuure; Beekbergen 19.30 uur ds. G. van Manen; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Drachten 19.30 uur ds. D. de Wit; Herkingen 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. A. Vermeij; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Oosterend 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Opperdoes 19.30 uur ds. C. Hogchem; Ouddorp 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Oude-Tonge 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. S. Maljaars; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J. van Belzen; Wierden 19.30 uur ds. G. Beens; Yerseke 19.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld.

DONDERDAG 11 AUGUSTUS 2016

's-Gravenpolder 14.00 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Leiderdorp 15.00 uur (huw.bev.) ds. J.S. van der Net; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.J. Tanis; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poederloijen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Zwijndrecht 19.45 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 31 JULI 2016

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesse- laan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Dru- nen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. G. v.d. Breevaart; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur

evang. H.J. van den Boogaart.

ZONDAG 7 AUGUSTUS 2016

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesse- laan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Dru- nen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur ds. L. Blok en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Boekenmarkten - Elspeet

D.V. 30 juli, 6 en 13 augustus

Aan de Schapendrift vindt u weer zo'n 30 kramen met theologische, jeugd- en kinderboeken. Info 0184 - 684808 www.vanderwalboeken.nl

Uitgesneden teksten div. modellen

Info: tel. 06-16870314 of mail houtsnijderdikkenberg@kliksafe.nl

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

KAMPEN BOVENKERK

Jaarlijkse Psalmzangavond

met Bovenstem

Orgel: Pieter Heykoop &

Dick Slagman

Meditatie: student W. Mouw

Collecte t.b.v. Theologische School

D.V. zaterdag 13 augustus

Aanvang: 19.30 uur

ES Vakanties

Vakanties in eigen sfeer

Nu LAST-SECONDS; 2e week gratis!

Oostenrijk stacaravans

op gezinscamping. Kerkdiensten, recreatieteam, zon, water en bergen. Meer info op: www.es-vakanties.nl of bel 055 3030083.

In het mooie **Rotterdam Kralingen** is per direct een chique, ruime, goed betaalbare **kamer en suite te huur**. Facilitaire zaken (incl. schoonmaker) zijn geregeld. Bel gerust voor meer informatie! **#0636186817** #25m² #loopafstand EUR #student #starter #100m² tuin #grootterras #jarendertig #Sept.

ROEMEENSE PANFLUITEN, BLOKFLUITEN, MUZIEKSTANDAARDS EN NOG VEEL MEER!

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

Vakantie Oostenrijk

Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See.

Info: 0180-322181 / 06-51166845.

www.vakantieindebergen.nl

Vakantiewoning "Haus Irmgard"

Gelegen op de Hunsrück (Duitsland) ± 25 km vanaf de moezel en ± 25 km vanaf de Rijn. 25 slaapplekken, onderverdeeld in div. appartementen.

www.hausirmgard.nl

0049-67653799946

Te huur: ruime vakantiewoning in

ZOUTELANDE, op loopafstand van strand. Nu week 34 en 35 met hoge korting! www.springvloed13.nl of bel 0118-581664

D.V. zaterdag 20 augustus:

jaarlijkse fietsdag Beekbergen t.b.v. Simon de Looier. Start tussen 9.30 en 11.00 uur vanaf de Ger. Gem. (Ruitersmolenweg). Informatie: www.fietstochtbeekbergen.nl

In de knop gebroken

Reformatorische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden
www.indeknopgebroken.nl tel. 06 - 49 499 499

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Heel veel Aanbiedingen!

www.derooboeken.nl

078-6124081

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begrafenissen

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland
Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.
Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl
Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

PSALMZANGAVOND

MET BOVENSTEM

Elspeet - Herst. Herv. Kerk

D.V. zaterdag 6 augustus

19.30 uur / Toegang vrij

Organist: Pieter Heykoop

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Refojobs REFOJOBS.NL

BANEN BIJ REFORMATORISCHE WERKGEVERS

Vacature aanmelden? info@refojobs.nl / (06) 8143 0157

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR RMU, SIRJON, CEDRAH EN DRIESTAR EDUCATIEF

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Praktijk den Uijl
biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

 Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

 Rehobothschool Kootwijkerbroek

HERHAALDE OPROEP!

Wordt u onze nieuwe **talentvolle directeur-bestuurder?**

Ruimte voor ontwikkeling. Vanuit de Bijbelse opdracht. Dat geldt zowel voor u als directeur-bestuurder, het enthousiaste team én voor de kinderen. Op de Rehobothschool wordt rekening gehouden met ieders kwaliteiten en er is ruimte voor ontwikkeling.

Bent ú de gedreven directeur-bestuurder die samen met de school hier actief aan wilt werken? Bekijk dan de volledige profielschets op www.rehobothsch.nl.

Voor meer informatie neemt u contact op met
Dhr. W. Fieret (interim Directeur) **06-17031011**,
Dhr. G.H.A. van Ee (voorzitter schoolbestuur) **06-54300831**

Uw sollicitatie kunt u sturen naar:
Schoolbestuur Rehobothschool Kootwijkerbroek
t.a.v. Dhr. G.H.A. van Ee
De Wiek 45, 3774 SH Kootwijkerbroek
avee@rehobothsch.nl

De Rehobothschool te Kootwijkerbroek is een basisschool op reformatorische grondslag. Binnen de school wordt op grond van Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid de ruimte voor ontwikkeling geboden aan onze **circa 600 leerlingen**.

Schoonbeekhof 53
3774 DA Kootwijkerbroek
www.rehobothsch.nl

Psychologiepraktijk **Van Pelt**

Behandeling van volwassenen met psychische problemen

De Jagerweg 260 • 3328 AA Dordrecht
T 06-12679989 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER

Wij verzorgen
alleen begravenissen

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal
T **0318 - 526641**
E info@phvanderleer.nl
W www.phvanderleer.nl
24 uur per dag bereikbaar

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Rehoboth

'In Rehoboth kan ik de dag doorbrengen met gelijkgestemden.'

Net als in alle locaties van Cedrah proberen we u in Rehoboth een thuis te geven waar u zich welkom weet. We luisteren naar uw wensen en behoeften en bieden waar nodig ondersteuning en professionele zorg op maat. Er is alle ruimte en gelegenheid om op te trekken met mensen die over wezenlijke dingen vaak hetzelfde denken als u. We stellen u graag op uw gemak door de vertrouwde reformatorische leef sfeer en bieden u een veilige woon- en leefomgeving.

Meer info? Bel naar 0113 22 45 00, mail naar zip-info@cedrah.nl of ga naar cedrah.nl.

Cedrah biedt wonen, zorg en diensten aan ouderen die bewust kiezen voor een organisatie met een reformatorisch identiteitsprofiel. Cedrah gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten in Zeeland en Zuid-Holland en de Christelijke Gereformeerde Kerken in Rotterdam en omgeving.

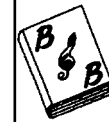
Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Hollands grootste in
klassieke stijlmeubelen!

BÉVÉ MEUBEL

Antwerpseweg 9, 2803 PB Gouda
Telefoon 0182-692111, www.beve-meubel.nl

**BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM**

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijk
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

De Verrassing
Bungalowpark
Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteur: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 055-5063639
E jvthul@refdag.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
F 078-6919536
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk
donderdag vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,15 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te
Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 13,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 26,- per jaar + extra portokosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
E purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

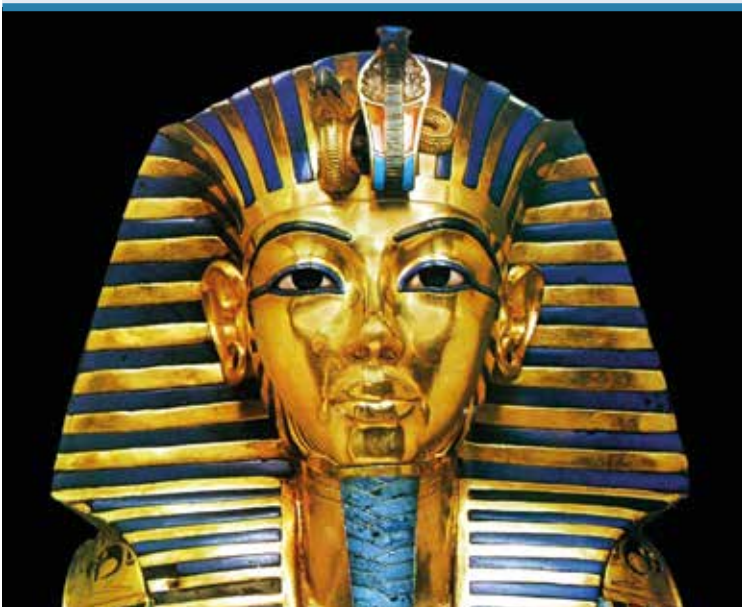
Waarom verstokt Gij ons hart?

Soms hoor - of lees je - het ver-wijt dat we ons niet bekeerd hebben. Op een ander moment hoor je dat we ons niet kunnen bekeren omdat onze wil dood is. Nu lees ik in Jesaja 63 'Waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?'

Doodstaat

Als we oppervlakkig de Heilige Schrift lezen, lijken de genoemde zaken tegengesteld te zijn. In een eerlijke prediking zal inderdaad het 'wee u' van de Zaligmaker worden nagesproken. 'Toen begon Hij de steden in dewelke Zijn krachten meest geschied waren, te verwijten, omdat zij zich niet bekeerd hadden' (Mattheüs 12 vers 20). Tegelijk mag de doodstaat van de mens niet worden verzwegen om eveneens recht te doen aan Gods Woord: 'En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden' (Éfeze 2 vers 1). Nog sterker lijken de woorden van Jesaja 63 te zijn die spreken over het 'verstokken' door de Heere van mensenharten. Dezelfde huiveringwekkende klanken die we lezen in de geschiedenis van Farao (zie afbeelding), die Israël niet wilde laten trekken. 'Doch de HEERE verstokte Farao's hart, dat hij naar hen niet hoorde, gelijk de HEERE tot Mozes gesproken had' (Exodus 9 vers 12). Als we eerlijk de Heilige Schrift lezen - de Heere geve hiervoor een verlicht verstand - dan komen we deze drie zaken tegen. Alle drie moeten we ze laten staan en tegelijk krijgen we ze nooit bij elkaar...

Farao's hart werd verstokt.

Verantwoordelijkheid

Om deze drie dingen op de juiste wijze te verstaan, kunnen we bij uitstek terecht bij onze Dordtse Leerregels. Niet in de laatste plaats door de lessen op onze Theologische School, hebben deze artikelen veel vastheid gegeven om op een Bijbelse wijze over de doodstaat en verantwoordelijkheid van de mens, maar ook over de vrijmacht van God te spreken. In hoofdstuk III/IV spreken onze vaders in paragraaf 3 nadrukkelijk over de doodstaat van de mens: 'Overzulks zo worden alle mensen in zonde ontvangen, en als kinderen des toorns geboren, onbekwaam tot enig zaligmakend goed, geneigd tot kwaad, dood in zonden en slaven der zonde. En willen en kunnen tot God niet wederkeren, noch hun verdorven natuur verbeteren, noch zichzelf tot de verbetering daarvan schikken, zonder de genade des wederbarenden Heiligen Geestes.' Maar ze spreken ook eerlijk over de verantwoordelijkheid van de mens, bijvoorbeeld in paragraaf 9: 'Dat er velen, door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, niet komen en niet bekeerd worden, daarvan is de schuld niet in het Evangelie, noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde, noch in God, Die door het Evangelie roept, en Zelf ook dien Hij roept onderscheiden gaven mededeelt; maar in degenen die geroepen worden (...)'.

Vrijmacht

In hetzelfde hoofdstuk horen we tenslotte ook van Gods vrijmacht, waarvoor onze vaders onvoorwaardelijk gebogen hebben. Zo lezen we in paragraaf 15: 'Deze genade is God aan niemand schuldig; want wat zou Hij schuldig zijn dengene die Hem niets eerst geven kan, opdat het hem vergolden worde? Ja, wat zou God dien schuldig zijn die van zichzelf niet anders heeft dan zonde en leugen? Diegene dan die deze genade ontvangt, die is Gode alleen daarvoor eeuwige dankbaarheid schuldig, en dankt Hem ook daarvoor (...)'.

Onze Dordtse vaders hebben deze drie zaken dicht bij elkaar gehouden. De doodstaat en de verantwoordelijkheid van de mens, maar ook de vrijmacht van God. En zou die (volg)orde waarin onze vaders in dit hoofdstuk spreken, ons ook niet iets te zeggen hebben?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog wel ongeveer zeventig vragen op een reactie te wachten.